

Opschrift

Vergadering van 15 april 2026

Nummer: 2026_MV_00351

Onderwerp:

Mondelinge vraag van raadslid Mathieu Cockhuyt: Uitbreiding dimmen straatverlichting

Raadslid(-leden):

Mathieu Cockhuyt - N-VA

Bevoegd: Joris Vandenbroucke

Omschrijving van de vraag

Toelichting:

Volgens berichtgeving in de pers zal de stad de led-straatverlichting voortaan al vanaf 22 uur dimmen, met als doel energie te besparen en de stadskas te ontlasten.

Hoewel de energiebesparing een begrijpelijke doelstelling is, roept deze beslissing ook vragen op rond verkeersveiligheid en het veiligheidsgevoel, in het bijzonder voor kwetsbare weggebruikers zoals fietsers en voetgangers.

Zeker op minder verlichte trajecten, in woonwijken of op plaatsen met beperkte sociale controle, kan verminderde verlichting leiden tot gevaarlijke situaties, bijvoorbeeld door slechter zicht op obstakels en andere weggebruikers en minder sociale controle.

Vraag:

Daarom heb ik volgende vragen:

1. Op basis van welke concrete veiligheidsanalyses of data werd beslist om de straatverlichting al vanaf 22 uur te dimmen?
2. Werd er specifiek onderzocht wat de impact is op de verkeersveiligheid van fietsers en voetgangers, en zo ja, wat zijn de resultaten daarvan?
3. Wordt er een onderscheid gemaakt tussen verschillende types straten (bv. drukke fietsassen, schoolomgevingen, woonstraten) bij het dimmen van de verlichting of is dit een algemene maatregel over het volledige grondgebied?
4. Zal de stad de effecten van deze maatregel actief monitoren, bijvoorbeeld via ongevallencijfers of meldingen van bewoners, en bijsturen indien nodig?

Antwoord

Kan de schepen bevestigen dat er geen enkele klacht is binnengekomen sinds de invoering van het dimmen? Via welke kanalen wordt dit opgevolgd?

Sinds de start van het dimmen op 1 augustus 2025 (D24H6: dimmen vanaf 24u, terug naar 100% om 6u) heeft de lichtcel geen enkel signaal of klacht ontvangen over het dimmen van de openbare verlichting. Ook sinds we op 1 april overschakelden naar 50% dimming vanaf 22u is er nog geen enkele klacht of melding binnengekomen.

Meldingen worden via verschillende kanalen opgevolgd:

- De mailboxen van de Lichtcel en Dienst Wegen, Bruggen en Waterlopen. (openbareverlichting@stad.gent en wegen@stad.gent)
- GentInfo
- De wijkregisseurs
- De Politie en de Dienst Preventie voor Veiligheid

Dat er geen klachten zijn, verbaast ons niet want het menselijk oog ontwaart pas een verschil wanneer met 70% of meer gedimd wordt.

Als het verschil voor het menselijk oog nauwelijks merkbaar is, waarom dimt de stad dan pas vanaf 22u en niet vanaf zonsondergang?

Omdat dit niet mag volgens de Belgische Norm 'NBN L 18-004'. Dimmen mag pas als het minder druk is op de weg en als de verkeerssamenstelling minder complex in elkaar zit. De brandprogramma's van Fluvius volgen die Belgische Norm. Door pas vanaf 22u00, na afname van de verkeersdrukte te dimmen, volgen we strikt de officiële richtlijnen voor openbare verlichting.

Werd het subjectieve veiligheidsgevoel van inwoners gemeten of geëvalueerd?

Voor we het dimmen stadsbreed invoerden, hebben we dit uitvoerig getest in de praktijk. Dit deden we via een permanente testopstelling in de Koningstraat, en met tijdelijke proefprojecten in de ruimere omgeving van de Visserij en de omgeving van de nieuwe woonontwikkeling Hof van Oombergen.

Bij deze laatste twee tijdelijke testen werden de omwonenden vooraf expliciet aangeschreven over wat er concreet getest zou worden. Er kwam toen geen enkel negatief signaal of bezorgdheid binnen. Integendeel: we ontvingen zelfs twee reacties van burgers die vroegen om dit systeem juist zo snel mogelijk in heel de stad te implementeren

Beschikt het stadsbestuur over gegevens over activiteit op straat tussen 22u–24u en 24u–6u, en werd dit meegenomen in de beoordeling?

De Stad Gent heeft gebruik gemaakt van de wetenschappelijke expertise van onze netbeheerder Fluvius die in het kader van gesubsidieerde SLIC-projecten (Smart Light Concepts-projecten) en concrete pilootprojecten in Mechelen en Halle verschillende analyses uitgevoerd naar activiteiten op het openbaar domein in het donker.

Alle huidige brandprogramma's die Fluvius in Gent implementeert, zijn dus ook objectief afgestemd op reële activiteitspatronen. Deze programma's respecteren de norm, die toestaat dat het verlichtingsniveau (de lichtklasse) daalt wanneer de verkeersintensiteit afneemt en de verkeerssamenstelling minder complex wordt

Is er een evaluatiemoment voorzien na de uitbreiding van de maatregel vanaf 1 april?

We volgen de maatregelen op aan de hand van eventuele burgermeldingen. Elke melding van een burger over openbare verlichting wordt door de Lichtcel in detail geanalyseerd en meegenomen in overwegingen rond lokale bijstellingen. Om de sociale veiligheid en leefbaarheid te waarborgen, vindt er daarnaast 2x per jaar overleg plaats tussen Lichtcel

en de Dienst Preventie voor veiligheid, de Politie en de Groendienst. Alle signalen van burgers en betrokken stadsdiensten vormen op die manier de directe basis voor de continue evaluatie en optimalisatie van ons verlichtingsbeleid.

Sociale veiligheid en verkeersveiligheid zijn de belangrijkste toetsstenen van dit verlichtingsbeleid. We tolereren niet dat daar negatieve impact op is. Dankzij het dimprogramma zorgen we wel voor minder lichtvervuiling en realiseren we een stevige besparing op de energiefactuur van de stad zonder dat wie dan ook er last van heeft. Het vervangen van lampen door LED-verlichting leverde in 2025 een besparing op op onze energiefactuur van 383.175 euro. De inschakeling van het dimprogramma vanaf 1 augustus leverde een bijkomende besparing van 64.661 euro op, in totaal goed voor 447.836 euro. Wij blijven investeren in de uitrol van LED-verlichting. Samen met het uitgebreide dim-programma zal dit in een context van stijgende energieprijzen nog méér renderen.
